

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar

Str. General Berthelot nr. 26, sector 1, București, 010168,
Tel.: +40-21-3144411; 3144511; 3144424. Tel/fax: +40-21-3103207

Examenul de bacalaureat 2010

A) Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română

Examenul de bacalaureat, organizat în anul 2010 în baza Ordonanței de urgență nr. 97/2009, pentru modificarea Legii Învățământului nr. 84/1995, conform O.M.E.C.I. nr.5507/06.10.2009, include **proba A de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română**, a cărei finalitate este evaluarea competenței de comunicare/exprimare orală într-o situație de comunicare specifică, precis determinată.

Rezultatul evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română nu se exprimă prin note sau prin calificativ admis/respins, ci prin stabilirea nivelului de competență lingvistică în procesul comunicării orale, din perspectivă lexico-semantică, morfo - funcțională și pragmatică, corespunzător grilei aprobate la nivel național, în conformitate cu descriptorii din programele de bacalaureat.

Toate actele discursului sunt descrise în grila descriptorilor la nivelurile: utilizator mediu - independentă în comunicare, utilizator avansat – experimentare și utilizator experimentat – excelență, pentru a permite elevilor să-și organizeze resursele verbale, fie ele și minimale, de așa manieră încât să se poată exprima în orice circumstanță. Actele de limbaj vor fi exemplificate după necesitate, în diferite tipuri de texte suport conform programei școlare, care să permită elevului atât receptarea cât și producerea de text, cu alte cuvinte interacțiunea comunicațională percepută atât în plan personal (competențe grefate pe informația obținută, pe activități sau acțiuni pe formularea unei opinii, pe emoții și sentimente, pe contexte și interrelaționări sociale) cât și în plan științific, (utilizarea corectă a categoriilor și mărcilor gramaticale, respectarea regulilor gramaticale, identificarea erorilor gramaticale, exersarea funcțiilor limbajului etc.).

Subiectele pentru proba A) de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, respectiv în limba maternă, se elaborează de către Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar și sunt compuse din texte variate și itemi corespunzători descriptorilor competențelor de comunicare din programele pentru bacalaureat. Acestea vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea lor integrală în maximum 15 minute.

Până la data de 31.10.2009, CNCEIP va elabora modele de subiecte pentru proba orală pe care le va publica pe website. Vor fi, de asemenea, publicate grilele de evaluare și criteriile-cadru pentru acordarea nivelurilor de competență pentru comunicarea orală în limba română.

Vor fi organizate sesiuni de formare a evaluatorilor în fiecare liceu/centru de evaluare, utilizându-se, ca persoane-resursă, absolvenții cursului DeCeE.

Varianta 1

„L-am văzut cum își curăța pomii din livadă, începu Ștefan cu un zâmbet misterios. Stam pe prisă și-l observam. Atunci l-am înțeles. M-am convins că munca lui e de o altă calitate decât muncile noastre. Eram pregătit, de altfel, pentru asta, continuă Ștefan după o scurtă pauză, pentru că ceva din beatitudinea asta o cunoscusem și eu, când pictam. Numai că, în cazul meu, nu era vorba de o muncă responsabilă, cu un obiect precis, ca în cazul lui. El își curăța pomii de omizi. Îl observam și-l simțeam cum era prezent în fiecare gest. În fața pomului nu era distrat, nu se gândea la nimic altceva. Dar ghiceam că pomul acela i se revela în totalitatea lui. Nu era un simplu obiect, unul dintre o mie la fel cu el, așa cum ni se arată nouă, majorității oamenilor. Lui, pomul acela, pe care-l curăța, îi revela, în acel moment, Universul întreg. Îl vedea în totalitatea lui: cu rădăcinile, cu ramurile, cu frunzele și paraziții lui...”

(Mircea Eliade, *Noaptea de Sânziene*)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?
  - Cui se adresează textul?
  - Ce tip de text este acesta?
  - Care este atitudinea lui Ștefan față de activitatea la care asistă (curățarea pomilor)?
2. Care este opinia ta despre atenția acordată gesturilor pe care le implică o anumită activitate? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Varianta 2

„Cum e mai bine să fie lucrurile pe care le folosim: mari sau multe? Sau și mari și multe și scumpe, dacă se poate. Și vii colorate? Nu vi se întâmplă să vă uitați în jur în ultima vreme și să simțiți o atmosferă de bazar părăsit? Când umblați prin magazine, prin hypermarketuri nu vă lovește o revelație că sunt fie prea multe lucruri pe rafturi, fie inutil de multe în cărucior? (...) De la portbagaj la dulapul de haine și apoi la toate troacele sau accesoriile cu care se umplu până la sufocare casele de obicei, e un pas mental ușor de făcut. Nu cumva am mușcat prea cu pasiune și am rămas cu fălcile încleștate, ca un pitbull, în bunătățile cărora nu mai vrem să le dăm drumul, pe care vrem să le avem și să le păstrăm fără niciun fel de măsură sau rațiune?”

(Răzvan Exarhu, “Viața e o magazie?”, în *Evenimentul zilei*, 20.07.2009)

[Citește textul cu voce tare.]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?
  - Cine este?
  - Cui se adresează?
  - Unde ar fi putut apărea textul?
  - Care este opinia sa despre lucrurile pe care le cumpără și le adună oamenii?
  - De ce crezi că textul cuprinde o serie de întrebări?
2. Care este opinia ta despre importanța cumpărăturilor în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

GRILA DESCRIPTORILOR COMPETENȚEI DE COMUNICARE ORALĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Grila descriptorilor competenței de comunicare este elaborată conform *O.M.E.C.I. nr.5507/06.10.2009, privind aprobarea calendarului și a metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2010* și prin raportare la documentul de politică lingvistică al Consiliului Europei, intitulat *Description des niveaux de référence pour les langues nationales et régionales- DNR, Division des Politiques linguistiques, DG IV, Conseil de l'Europe, Strasbourg, 2005*.

Proba orală reprezintă cadrul de evaluare a competențelor de **receptare** a mesajului (în formă scrisă, având ca suport diverse tipuri de texte, în conformitate cu programa școlară) și de **producere** a mesajului oral, sub forma unor tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ), cu valorificarea achizițiilor dobândite la disciplina limba și literatura română/ maternă și adaptate contextual, conform programelor școlare în vigoare, precum și a programei de bacalaureat la disciplina limba și literatura română, aprobată prin *O.M.E.C.I. nr. 5508/06.10.2009*. Orice act de comunicare comportă două tipuri de procese: (a) producerea mesajelor (emiterea, exprimarea în scris/orală); (b) **receptarea** mesajelor (ascultarea/ lectura). Acestea reprezintă aspecte ale învățării oricărei limbi, ca și ale receptivității culturale.

Pe parcursul învățământului obligatoriu, elevii dobândesc competențele de comunicare indispensabile oricărui tip de activitate profesională: exprimarea corectă, clară și coerentă în limba română, ascultarea, înțelegerea și producerea de mesaje orale și scrise, în diverse situații de comunicare.

Documentul de politică lingvistică al Consiliului Europei mai sus menționat stipulează că elaborarea nivelurilor lingvistice specifice fiecărei limbi europene nu reprezintă un scop în sine, ci pune **bazele echivalării europene a obiectivelor și certificatelor educaționale specifice fiecărei țări**.

În fiecare țară europeană, se creează premisele elaborării unor politici educaționale în domeniul lingvistic și a unor programe școlare diversificate, deopotrivă generale și specifice, condiție a promovării plurilingvistului și a cetățeniei democratice, ca derivate ale Cadrlui European Comun de Referință pentru limbile moderne – CECR.

Certificatul obținut de elev în clasa finală a liceului va avea un statut științific care să-i asigure audiența socială adecvată unui asemenea tip de document.

Universitățile și operatorii economici vor putea include în criteriile de admitere/ angajare nivelul de competență lingvistică de comunicare orală în limba română, obținut de candidat la examenul de bacalaureat.

Descriptorii specifici fiecărui nivel de competență (nivelul prag – utilizator mediu, nivelul experimentare – utilizator avansat și nivelul–exelență – utilizator experimentat) permit evaluarea competențelor lingvistice ale elevilor, dobândite atât prin educație formală, cât și prin educație nonformală și informală.

Evaluarea răspunsului candidatului are ca rezultat acordarea unui nivel pe fiecare competență de comunicare în limba română, dintre cele 5 specificate în programa de bacalaureat, pe baza descriptorilor specifici. Nivelurile obținute pentru fiecare dintre cele cinci competențe prevăzute de grila descriptorilor se stabilesc, de comun acord, de către cei doi profesori evaluatori, conform art.62 coroborat cu art. 63 din *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2010* aprobată prin *OMECEI nr. 5507/06.10.2009*. Rezultatul final al evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română se consemnează în certificatul care atestă nivelul de competență lingvistică, în conformitate cu prevederile art. 78, alin. (1) din metodologie.

	1.	2.	3.	4.	5.
Nivel de competență în comunicare	Înțelegerea textului	Exprimarea și argumentarea unui punct de vedere	Organizarea discursului	Adaptarea la situația de comunicare	Utilizarea limbii literare
Utilizator mediu	- Citește corect și cursiv - Identifică idei din text	- Exprimă un punct de vedere personal	- Construiește un discurs clar, respectând parțial structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ)	- Își adaptează parțial discursul la interlocutori și la scopul comunicării - Își adaptează parțial comportamentul la contextul de examen, cu folosirea ezitantă a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale)	- Utilizează corect limba literară, în situațiile de comunicare date
Utilizator avansat	- Citește corect, cursiv și conștient - Formulează clar și coerent ideile textului	- Exprimă și susține un punct de vedere personal	- Construiește un discurs clar și coerent, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ)	- Își adaptează discursul la interlocutori și la scopul comunicării, - Își adaptează comportamentul la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale)	- Utilizează corect și adecvat limba literară, în situațiile de comunicare date
Utilizator experimentat	- Citește corect, cursiv, conștient și expresiv - Sintetizează mesajul global al textului și explică aspectele implicite ale acestuia	- Exprimă, susține cu argumente un punct de vedere personal, demonstrând capacitate de persuasiune a interlocutorilor	- Construiește un discurs clar, coerent și personalizat, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ)	- Își adaptează în mod creativ discursul la interlocutori și la scopul comunicării - Își adaptează comportamentul la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale), dovedind autocontrol	- Utilizează corect, adecvat și nuanțat limba literară, în situațiile de comunicare date